

VII.564.6.2020.MAW

**Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji**

ePUAP

Szanowny Panie Premierze,

do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynęła informacja z Sądu Rejonowego
dotycząca toczącego się postępowania spadkowego po zmarłym

Kopię korespondencji przesyłam uprzejmie
w załączeniu.

Do momentu śmierci, Pan prowadził archiwum gromadzące
dokumentację pracowniczą pod firmą:

W związku

z śmiercią Zakład został zamknięty i nie prowadzi działalności.
Jednocześnie dane, które są przechowywane w archiwum, w szczególności dokumentacja
osobowo-płacowa, są niezbędne w postępowaniach wielu osób w celu wykazania
przysługujących uprawnień emerytalnych. Dlatego koniecznym jest podjęcie realnych
działań mających na celu zapewnienie szybkiego dostępu do zgromadzonych w archiwum
danych.

Sąd oraz wyznaczony w sprawie kurator spadku wystąpili do Naczelnego Dyrektora
Archiwów Państwowych w Warszawie z wnioskiem o wydanie decyzji w trybie art 51h
ust. 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U.
z 2019 r. poz. 553) w przedmiocie przekazania archiwum do wyznaczonej jednostki.
Jednakże Naczelnym Dyrektorem Archiwów Państwowych wydał decyzję administracyjną, w

której odmówił złożenia dokumentacji archiwalnej na odpłatne przechowanie we wskazanym archiwum państwowym. Kurator spadku złożył skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na powyższą decyzję Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych. Aktualnie postępowanie przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie jest w toku.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich wskazane postępowanie nie rozwiąże jednak zaistniałego problemu. Zgodnie bowiem z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach zebrana w ww. archiwum dokumentacja osobowo-płacowa nie mieści się w ustawowej definicji „materiałów archiwalnych” rozumianych jako dokumentacja „mająca znaczenie jako źródło informacji o wartości historycznej o działalności Państwa Polskiego, jego poszczególnych organów i innych państwowych jednostek organizacyjnych oraz o jego stosunkach z innymi państwami, o rozwoju życia społecznego i gospodarczego, o działalności organizacji o charakterze politycznym, społecznym i gospodarczym, zawodowym i wyznaniowym, o organizacji i rozwoju nauki, kultury i sztuki, a także o działalności jednostek samorządu terytorialnego i innych samorządowych jednostek organizacyjnych”. W związku z powyższym wskazana wyżej dokumentacja nie wchodzi do narodowego zasobu archiwalnego.

Niemniej zebrane w tymże archiwum dane mogą być postrzegane jako baza danych, której administratorem był właściciel Zakładu. Wydaje się więc, że obowiązki administratora danych osobowych powinien objąć we wskazanej sytuacji kurator spadku w momencie ustanowienia go przez sąd, analogicznie do sytuacji w której syndyk masy upadłościowej przedsiębiorstwa obejmuje obowiązki administratora danych upadłej firmy. Pozwoliłoby to obywatelom, których dane są przechowywane w archiwum, na zwracanie się bezpośrednio do kuratora w celu uzyskania ich dokumentacji. Kwestia ta jest niezwykle istotna z perspektywy ochrony konstytucyjnie gwarantowanych praw obywateli dostępu do dotyczących ich zbiorów danych, wynikających z artykułu 51 ust. 3 Konstytucji RP.

Dlatego też Rzecznik zwrócił się do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych o stanowisko w niniejszej sprawie. W odpowiedzi przekazanej Rzecznikowi Prezes potwierdził analizę RPO uznając, że w tym zakresie mamy do czynienia z luką prawną wymagającą regulacji. Kopię tej odpowiedzi przekazuję uprzejmie w załączeniu.

Zauważona luka prawna dotyczy nie tylko kwestii realizacji praw pod kątem ochrony danych osobowych, ale i generalnie dostępu do dokumentacji, które to luki zgodnie z Konstytucją (prawo dostępu do dokumentów art. 51 ust. 4 Konstytucji RP) powinny być wyeliminowane. W związku z powyższym zdaniem Prezesa UODO sygnalizowany problem powinien zostać oceniony szerzej, także pod kątem zapewnienia realizacji gwarancji praw konstytucyjnych w celu usunięcia luki prawnej. Prezes UODO zapewnił o gotowości wsparcia w ocenie projektu legislacyjnego, który miałby usunąć istniejącą lukę prawną w przepisach o archiwizacji dokumentacji pracowniczej.

Mając na względzie powyższe, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), zwracam się do Pana Premiera o podjęcie odpowiedniej inicjatywy ustawodawczej w tym zakresie. Proszę o poinformowanie Rzecznika o zajętym stanowisku.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie z upoważnienia RPO/

Załącznik 3